

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
ORIOI HUGUET, director general
ESTHER CARALPS, directora de màrqueting i comunicació
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**LA PREGUNTA: DE QUI SÓN
ELS IMPOSTOS QUE PAGUEM?**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la
Universitat de Barcelona
www.ramontremosa.com

EN SÍNTESI

Esbirros

La faula dels taurons

La literatura sobre gestió empresarial sovint descriu les empreses com a comunitats de persones que col·laboren entre elles i que persegueixen un objectiu comú, com fan per exemple les abelles. Així, si a les empreses les coses no van bé es diu que ha fallat l'estratègia o la comunicació. Contra aquesta "faula de les abelles" hi ha qui hi contraposa la "faula dels taurons": les empreses serien bancs de taurons, en les quals la unitat dels qui hi treballen és només aparent, els taurons més grans es mengen els més petits i cadascú es preocupa només dels seus interessos personals. Aquesta és la raó per la qual l'economista català Eduard Gràcia ha titulat així el seu recent llibre, *The Fable of the Sharks*, que s'acaba de publicar en anglès a Londres i que recull la seva experiència de dotze anys de treball en grans empreses nord-americanes i angleses.

LA DIVISIÓ DEL TREBALL ÉS LA BASE de tota organització humana. La cooperació en les empreses permet obtenir nivells d'eficiència més elevats que si les persones treballen per separat. Ara bé, com més integrat és el procés de producció i més interdependents són les accions en una empresa, més difícil és identificar la contribució de cadascú a la riquesa que aquesta crea. Segons Gràcia, com més gran és l'empresa més fàcil és adulterar i manipular aquesta identificació i per això es creen jerarquies burocràtiques, en les quals els supervisors vigilen que els subordinats facin bé la feina. Com més integrat és un procés de producció, més centralitzada tendeix a ser l'organització i més grans són els privilegis que aquesta genera. Així s'entenen, per exemple, els desorbitats salaris que cobren alguns executius.

LES GRANS ORGANITZACIONS AFRONTEN UN DILEMA fonamental. D'una banda, segons el principi del mèrit les persones millors i més dotades han de ser promocionades als llocs superiors. Al mateix temps, però, la competència per aconseguir els privilegis dels llocs superiors destrueix la col·laboració que l'organització necessita per sobreviure. Les lluites polítiques internes que aquesta tensió genera poden arribar a generar uns costos més grans que els beneficis derivats de la divisió del treball i de la cooperació.

LES EMPRESES, I TAMBÉ ELS PARTITS POLÍTICS, s'organitzen al voltant d'aquesta tensió entre meritocràcia i centralització. Però, quan la competència exterior augmenta, les empreses més grans i burocràtiques es veuen abocades a un entorn més incert, i això fa créixer la intensitat de les seves batalles polítiques internes. La solució passa per descentralitzar l'organització, fet que atempta precisament contra els privilegis dels qui ocupen el poder. Aquesta tensió explica, segons Gràcia, la profusió en ambients empresarials del tipus de mentides o mitges veritats manipulatives que els anglosaxons anomenen tan eloqüentment *bull*.

UN PAÍS AMB UN ESTAT CENTRALITZAT també és una màquina de generar privilegis, talment com si fos una empresa centralitzada. Per això, els intents de descentralització política generen tam-

CARLES DE MIGUEL

“Cada cop costarà més aconseguir sobirania real per a Catalunya, ja que l'Estat autonòmic espanyol evoluciona més cap a un banc de taurons que no pas cap a un eixam d'abelles que cooperen entre si”

bé el mateix tipus de resistència per part dels grups que se'n beneficien (militars, jutges, antics monopolis públics privatitzats, grups de comunicació...). L'evolució de les organitzacions polítiques en els darrers vint-i-cinc anys ha estat semblant a la de moltes grans empreses privades: les economies més centralitzades, principalment països comunistes, s'han hagut de transformar radicalment renunciant a l'economia planificada, de manera que s'han registrat fins i tot fallides polítiques (URSS, Iugoslàvia, Txecoslovàquia). La globalització econòmica i la descentralització política no són fenòmens aliats sinó que estan íntimament lligats.

EL DÈFICIT FISCAL CATALÀ ÉS LA MESURA dels privilegis territorials que genera l'Estat espanyol, i la seva quantia mostra qui en gaudeix i a costa de

qui. La negativa del govern central "amic" a publicar les balances fiscals oficials, que ja és el primer gran fracàs col·lectiu català d'aquest procés estatutari, s'assembla a la profusió del *management bull* en les grans empreses. Es fa servir la desinformació per justificar un règim massa centralitzat, que genera enormes i creixents privilegis als quals no es vol renunciar. És per això que, contra pronòstic, a mesura que Espanya s'integra en l'economia global el debat sobre el seu excessiu centralisme es fa més, i no menys, difícil. És a dir, cada cop costarà més aconseguir sobirania real per a Catalunya, ja que l'Estat autonòmic espanyol evoluciona més cap a un banc de taurons que no pas cap a un eixam d'abelles que cooperen entre si.

LA PRINCIPAL VIRTUT DE L'ESTATUT que va sortir de Catalunya era que capgirava la relació fiscal amb el govern central, gràcies principalment a com es va definir l'agència tributària catalana. A la UE la sobirania fiscal rau en els Estats, que transfereixen diners a la Unió, i és inimaginable que s'acusi Alemanya d'insolidària perquè vol reduir la seva aportació. A Espanya, en canvi, la sobirania rau a Madrid, que només cedeix parcel·les de gestió i que no reconeix cap sobirania tributària als territoris del règim comú (la balança fiscal és un reconeixement de sobirania tributària). Ara no estem parlant d'uns calerons més sinó de qui són els impostos que paguem. I precisament perquè les reformes fan avançar més els pobles que no pas les revolucions, ara no podem acceptar qualsevol reforma.

Marçal
Sintes

L'article d'Iu Forn Manual del bon colpista ha servit si més no per demostrar unes quantes coses. Tenen en comú que són importants i no gaire positives. Una d'elles té a veure amb la professió d'Iu Forn i d'un servidor: amb el periodisme. És d'això que parlaré. La tècnica és senzilla i eficaç. Si la reliscada és prou gran, perfecte. Si no, cap problema, s'exagera i, si tant convé, es fa dir a qui sigui el que no ha dit. Després s'hi suca la brotxa i s'intenta empastifar-ho tot. I es gesticula i es xiscla a cor què vols. En aquesta mena de joc brut alguns hi tenen la mà trençada. Tant, que no saben actuar d'altra manera. Trituren el periodisme en nom del periodisme. Del que es tractava en aquesta ocasió era, per part d'uns, d'intimidat el catalanisme i Catalunya en un moment políticament molt tens i compromès. Els altres, simplement, van aprofitar l'ocasió que els brindava una frase desafortunada per fer mal a un diari que odien. Segons com, la simbiosi entre els esbirros periodístics de la dreta espanyolista i de l'esquerra espanyolista funciona com un relloge suís. Algun d'aquests que ens escupen, pontifica –ocult en l'anonimat– sobre el bon i el mal periodisme i sobre les bones i les males formes. Si volen que els digui la veritat, hi ha vegades que preferiria ser Expósito, el jugador de l'Athletic de Bilbao, amb qui Eto'o se les va tenir l'altre dia. Almenys a ell el salivall l'hi va disparar un crac. En fi, que el cinisme i la grolleria de l'operació mediàtica s'adiu amb el llegendari nivell dels seus autors. Prenguem-nos-ho, doncs i si pot ser, amb calma.

m.sintes@hotmail.com